

Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ:	Podstawy pielęgniarstwa
Rodzaj ZAJĘĆ:	Obowiązkowe
Wydział PUM	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Specjalność	<i>Nie dotyczy</i>
Poziom studiów	jednolite magisterskie ☐ * I stopnia X II stopnia ☐
Forma studiów	stacjonarne, niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	rok 1, semestr I i II
Liczba przypisanych punktów ECTS	20 pkt ECTS (I sem. – 6 pkt ECTS, II sem. – 14 pkt ECTS)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Semestr I: wykłady – 25 godz. seminaria – 10 godz. ćwiczenia pracownia – 130 godz. Semestr II: wykłady – 25 godz. seminaria – 10 godz. ćwiczenia pracownia – 50 godz. ćwiczenia symulowane 40 godz. praca własna studenta – 20 godz. zajęcia praktyczne – 120 godz. praktyki zawodowe – 120 godz.
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	Semestr I: X zaliczenie bez oceny Semestr II: - egzamin końcowy: ☐ opisowy X testowy X praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	prof. dr hab. Elżbieta Grochans
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Studia stacjonarne: dr n. med. i n. zdr. Marta Nowak/ marta.nowak@pum.edu.pl Studia niestacjonarne: dr n. med. Katarzyna Augustyniuk/ katarzyna.augustyniuk@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Katedra i Zakład Pielęgniarstwa WNoZ PUM w Szczecinie 71 – 210 Szczecin, ul. Żołnierska 48, piętro 3, pokój 312 nr tel. 91- 4800-910
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/studenci/informacje_z_jednostek/wnoz/katedra_i_zaklad_pielęgniarstwa/
Język prowadzenia zajęć	polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na **X**

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Przygotowanie studenta w zakresie teoretycznych podstaw do praktycznego, holistycznego podjęcia opieki nad człowiekiem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i umierającym
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Kompetencje na poziomie szkoły średniej, zwłaszcza z przedmiotów takich jak biologia i chemia
	Umiejętności	Kompetencje na poziomie szkoły średniej, zwłaszcza z przedmiotów takich jak biologia i chemia
	Kompetencji społecznych	Umiejętność współpracy w grupie, zdyscyplinowanie

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku)	Sposób weryfikacji EFEKTÓW UCZENIA SIĘ*
W01	Omówić uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa.	C.W1.	ET
W02	Scharakteryzować pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwa.	C.W2.	ET
W03	Omówić definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO).	C.W3.	K, ET
W04	Opisać proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarstwa (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarstwa i rozwój praktyki pielęgniarstwa.	C.W4.	K, ET
W05	Przedstawić klasyfikacje praktyki pielęgniarstwa (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA).	C.W5.	K, ET
W06	Omówić istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman).	C.W6.	S
W07	Przedstawić istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.	C.W7.	K, ET
W08	Scharakteryzować zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu.	C.W8.	K, ET
W09	Omówić zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery	C.W9.	K, ET

	psychoruchowej pacjenta.		
W10	Omówić zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa.	C.W10.	K, ET
W11	Scharakteryzować udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	C.W11.	K, ET
W12	Przedstawić zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego.	C.W12.	K, ET
U01	Stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem.	C.U1.	S
U02	Gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa.	C.U2.	S, EPR
U03	Ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.	C.U3.	S, EPR
U04	Monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia.	C.U4.	S, EPR
U05	Dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa.	C.U5.	S
U06	Wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe.	C.U6.	S
U07	Wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną.	C.U7.	W, K, S, ET, EPR
U08	Przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji.	C.U8.	W, EPR
U09	Prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	C.U9.	W, EPR, ET
U10	Wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki.	C.U10.	S, EPR
U11	Pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych.	C.U11.	S
U12	Wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań	C.U12.	W, K, S, ET,

	diagnostycznych.		EPR
U13	Stosować zabiegi przeciwzapalne.	C.U13.	K, S, ET, EPR
U14	Przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej.	C.U14.	S, EPR, ET, W
U15	Obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności.	C.U15.	K, S, ET, EPR
U16	Wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.	C.U16.	W, K, ET
U17	Uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych.	C.U17.	W, K, ET
U18	Wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa.	C.U18.	W, K, S, ET, EPR
U19	Rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania.	C.U19.	ET, K, W
U20	Wykonać testy skórne i próby uczuleniowe.	C.U20.	ET, EPR, K, S
U21	Wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany.	C.U21.	K, S, ET, EPR
U22	Zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożyłne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego.	C.U22.	W, K, S, ET, EPR
U23	Dobrać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą).	C.U23.	W, K, S, ET, EPR
U24	Przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego.	C.U24.	K, S, ET, EPR
U25	Wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego.	C.U25.	W, K, ET
U26	Prowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych.	C.U26.	K, S, ET, EPR
U27	Podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu.	C.U27.	ET, K, W
U28	Wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne.	C.U28.	K, S
U29	Wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze.	C.U29.	K, S, ET, EPR

U30	Ocenić ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne.	C.U30.	S, ET
U31	Wykonywać zabiegi doodbytnicze.	C.U31.	S, ET, EPR, W
U32	Pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok.	C.U32.	K, S, ET
U33	Zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję.	C.U33.	K, S, ET, EPR
U34	Zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową).	C.U34.	K, S, ET, EPR
U35	Wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	C.U35.	K, S, ET
U36	Dobierać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować.	C.U36.	S, W
U37	Zakładać odzież operacyjną.	C.U37.	S
U38	Założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć.	C.U38.	S
U39	Usunąć szwy z rany.	C.U39.	S
U40	Prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa.	C.U40.	S
U41	Udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.	C.U41.	K, S, ET, EPR
U42	Doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu.	C.U42.	K, S, ET, EPR
U43	Doraźnie tamować krwawienia i krwotoki.	C.U43.	K, S, ET, EPR
K01	Kierować się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.	K1.	S
K02	Przestrzegać praw pacjenta i zasad humanizmu.	K2.	S
K03	Samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegać wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	K3.	S
K04	Ponosić odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe.	K4.	S
K05	Zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K5.	S
K06	Przewidywać i uwzględniać czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta.	K6.	S
K07	Dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K7.	S

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

Lp.	Efekty	Forma zajęć
------------	---------------	--------------------

efektu uczenia się	uczenia się	Wykład	Ćwiczenia pracownia	Ćwiczenia symulowane	Seminaria	Praca własna studenta	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	
1.	C.W1.	X							
2.	C.W2.	X							
3.	C.W3.	X							
4.	C.W4.	X							
5.	C.W5.	X							
6.	C.W6.	X							
7.	C.W7.	X			X				
8.	C.W8.	X			X				
9.	C.W9.	X			X				
10.	C.W10.	X			X				
11.	C.W11.	X			X				
12.	C.W12.	X			X				
13.	C.U1.		X	X			X	X	
14.	C.U2.		X	X			X	X	
15.	C.U3.		X	X			X	X	
16.	C.U4.		X	X			X	X	
17.	C.U5.		X	X			X	X	
18.	C.U6.		X	X			X	X	
19.	C.U7.		X	X			X	X	
20.	C.U8.		X	X			X	X	
21.	C.U9.		X	X			X	X	
22.	C.U10.		X	X			X	X	
23.	C.U11.		X	X			X	X	
24.	C.U12.		X	X	X		X	X	
25.	C.U13.		X	X			X	X	
26.	C.U14.		X	X			X	X	
27.	C.U15.		X	X			X	X	
28.	C.U16.		X	X	X		X	X	
29.	C.U17.		X	X			X	X	
30.	C.U18.					X			
31.	C.U19.					X			

32.	C.U20.		X	X			X	X	
33.	C.U21.		X	X			X	X	
34.	C.U22.		X	X			X	X	
35.	C.U23.		X	X			X	X	
36.	C.U24.		X	X	X		X	X	
37.	C.U25.		X	X			X	X	
38.	C.U26.		X	X			X	X	
39.	C.U27.		X	X	X		X	X	
40.	C.U28.		X	X			X	X	
41.	C.U29.		X	X			X	X	
42.	C.U30.		X	X	X		X	X	
43.	C.U31.		X	X			X	X	
44.	C.U32.		X	X	X		X	X	
45.	C.U33.		X	X			X	X	
46.	C.U34.		X	X			X	X	
47.	C.U35.		X	X	X		X	X	
48.	C.U36.		X	X			X	X	
49.	C.U37.		X	X			X	X	
50.	C.U38.		X	X			X	X	
51.	C.U39.		X	X			X	X	
52.	C.U40.		X	X			X	X	
53.	C.U41.		X	X			X	X	
54.	C.U42.		X	X			X	X	
55.	C.U43.		X	X			X	X	
56.	K1.		X	X			X	X	
57.	K2.		X	X			X	X	
58.	K3.		X	X			X	X	
59.	K4.		X	X	X	X	X	X	
60.	K5.		X	X	X	X	X	X	
61.	K6.			X			X	X	
62.	K7.	X	X	X	X	X	X	X	

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Lp. Treści	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów
---------------	-------------------	------------------	---------------------------

progra- mowej			uczenia się dla ZAJĘĆ
	SEMESTR I - WYKŁADY	25	
TK01	Rozwój pielęgniarstwa w ujęciu historycznym	3	C.W1
TK02	Istota współczesnego pielęgniarstwa – proces doskonalenia profesjonalizacji.	3	C.W1.
TK03	Pielęgnowanie – istota działalności praktycznej	3	C.W1., C.W2.
TK04	Funkcje zawodowe pielęgniarki.	3	C.W3.
TK05	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem w różnym stanie, w zdrowiu i chorobie.	3	C.W8.
TK07	Działania pielęgniarki na rzecz bezpieczeństwa pacjenta w szpitalu. Profilaktyka zakażeń. Aseptyka i antyseptyka.	3	C.W7., C.W8.
TK08	Ocena podstawowych czynności życiowych człowieka.	2	C.W8.,C.W9.
TK06	Świadczenia zapobiegawcze, diagnostyczne, lecznicze i rehabilitacyjne realizowane przez pielęgniarkę.	3	C.W7
TK09	Pierwsza pomoc w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia. Zasady unieruchamiania złamań kości, zwichnięć i skręceń, tamowania krwawień i krwotoków.	2	C.W12
	SEMESTR II - WYKŁADY	25	
TK 01	Modele organizowania opieki pielęgniarstwa i ich wpływ na jakość opieki.	2	C.W4., C.W5.
TK 02	Proces pielęgnowania jako metoda pracy pielęgniarki.	3	C.W4
TK 03	Pielęgnowanie zindywidualizowane.	2	C.W4.
TK 04	Podstawy teorii pielęgniarstwa. Teorie: Nightingale, Henderson, Orem, Roy, Neuman.	4	C.W6.
TK05	Klasyfikacje diagnoz pielęgniarstwa. Międzynarodowa Klasyfikacja diagnoz Pielęgniarskich ICNP i NANDA.	3	C.W5.
TK06	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem w wybranych diagnozach pielęgniarstwa, z uwzględnieniem deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta.	3	C.W 9, C.W 10
TK 07	Pacjent nieprzytomny, o niepomyślnym rokowaniu, cierpiący ból, umierający.	2	C.W8., C.W9., C.W10.
TK 08	Pielęgnacja pacjentów z zaburzeniami różnych układów (pokarmowy, oddechowy, krążenia).	2	C.W8., C.W9., C.W10.
TK 09	Działalność naukowa w pielęgniarstwie.	2	C.W1.
TK 10	Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie.	2	C.W11.
	SEMESTR I - SEMINARIA:	10	
TK 01	Udział pielęgniarki w wykonywaniu badań specjalistycznych i pobieraniu materiału do badań diagnostycznych.	3	C.W7., C.W11., K4., K5., K.7.
TK 02	Zasady obowiązujące przy podawaniu leków przez układ pokarmowy i wykonywanie zabiegów w obrębie przewodu pokarmowego.	3	C.W7.,C.W8., C.W9., K4., K5., K.7.
TK 03	Zasady obowiązujące przy zakładaniu wkłuc obwodowych oraz wykonywaniu wstrzyknięć i wlewów.	4	C.W7., C.W11., K4., K5., K.7.
	SEMESTR II - SEMINARIA:	10	

TK 01	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych: nakłucia jam ciała.	3	C.W7., C.W8., C.W9., C.W11., K4., K5., K.7.
TK 02	Procedura cewnikowania i płukania pęcherza moczowego pacjenta.	2	C.W7., C.W8., C.W9., C.W11., K4., K5., K.7.
TK 03	Ocena ryzyka rozwoju odleżyn, rodzaje działań profilaktycznych, stosowanie środków farmakologicznych i materiałów medycznych w pielęgnowaniu pacjenta z odleżynami Technika pielęgnowania pacjenta ze stomią: sprzęt stomijny, zasady postępowania.	3	C.W7., C.W8., C.W.9., C.W11., C.U32., K4., K5., K.7.
TK 04	Wystawianie skierowania na badania diagnostyczne. Wystawianie recepty na leki, w tym recepturowe środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.	2	C.W8., C.U12., C.U16., C.U25., C.U35., K4., K5., K.7.

	ĆWICZENIA PRACOWNIA (SEMESTR I i II):	180	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
TK 1	Procedura higienicznego mycia i higienicznej dezynfekcji rąk. Zasady aseptyki, antyseptyki oraz postępowania z odpadami medycznymi.	1	C.U7., K1.- K5., K7.
TK 2	Technika bandażowania (bandażowanie i wykonywanie opatrunków różnych części ciała przy użyciu różnych materiałów opatrunkowych).	4	C.U36., C.U42., K1.- K5., K7.
TK 3	Technika: ścielenia łóżka pustego, z pacjentem, zmiany bielizny pościelowej i osobistej pacjenta. Przemieszczanie i pozycjonowanie pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego (stosowanie zasad ergonomii w trakcie wykonywanych czynności).	15	C.U5., C.U24., C.U30, K1.- K5., K7.
TK 4	Pomiar podstawowych czynności życiowych człowieka: oddechu, temperatury ciała, tętna, ciśnienia tętniczego krwi. Ocena stanu ogólnego człowieka (waga, wzrost; ocena: słuchu, ostrości wzroku). Ocena pacjenta wg ABCDE. Zbieranie wywiadu metodą SAMPLE.	10	C.U2., C.U4, CU8., CU10., K1.- K5., K7.
TK 5	Technika zabiegów zapewniających pacjentowi biologiczne funkcje życiowe organizmu (pojenie, karmienie; podanie kaczki, basenu) - stosowanie zasad ergonomii w trakcie wykonywanych czynności.	2	C.U5., C.U23., K1.- K5., K7.
TK 6	Technika nacierania, oklepywania klatki piersiowej, wykonania ćwiczeń biernych i czynnych, gimnastyki oddechowej. Wykonanie drenażu ułożeniowego.	2	C.U7., C.U26., C.U28, K1.- K5., K7.
TK 7	Ocena stanu jamy ustnej i narządu żucia pacjenta. Technika toalety jamy ustnej, płukania jamy ustnej i gardła. Technika pielęgnacja błon śluzowych z stosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych.	4	C.U4., C.U5., C.U7., C.U21., CU29, K1.- K5., K7.
TK 8	Ocena stanu powłok skórnych i włosów pacjenta. Technika mycia głowy oraz toalety pacjenta w łóżku. Technika pielęgnacji skóry i jej wytworów z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych.	10	C.U4., C.U5., C.U7., C.U21., CU29, K1.- K5., K7.
TK 9	Technika kąpieli noworodka.	3	CU29, K1.- K5., K7.
TK 10	Technika zabiegów przeciwzapalnych wynikających z udziału pielęgniarki w leczeniu pacjenta.	3	C.U4., C.U5., C.U13., C.U29, K1.- K5., K7.
TK 11	Technika zabiegów dorektalnych wynikających z udziału pielęgniarki w leczeniu pacjenta (podanie leków doodbytniczo-czopki, sucha rurka do odbytu, wlewka doodbytnicza, lewatywa, kroplowy przyspieszony wlew).	10	C.U.14., C.U31., K1.- K5., K7.

TK 12	Technika pobierania materiału do badań laboratoryjnych (mocz do badania ogólnego i na posiew; dobowy zbiórka moczu, bilans płynów; kał do badania na krew utajoną i na jaja pasożytów; wymaz z nosa, gardła, innych części ciała).	1	C.U2., C.U4., C.U7., C.U9., C.U11., K1.- K5., K7.
TK 13	Technika inhalacji, odśluzowywania dróg oddechowych, podawania doraźnie tlenu i uczestniczenia w tlenoterapii.	5	C.U4., C.U5., C.U26., C.U27., K1.- K5., K7.
TK 14	Technika pobierania krwi włóścikowej oraz krwi żyłnej.	15	C.U2., C.U4., C.U6., C.U7., C.U8., C.U11., K1.- K5., K7.
TK 15	Techniki wykonywania: wstrzyknięć (podskórnych, śródskórnych, domięśniowych, dożylnych), testów skórnych i prób uczuleniowych oraz podawania produktów leczniczych z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie.	25	C.U7., C.U8., C.U14., C.U15., C.U20., K1.- K5., K7.
TK 16	Technika zakładania, monitorowania i pielęgnacji dostępu obwodowego, wykonywania kroplowego wlewu dożylnego, przetaczania krwi, jej składników oraz preparatów krwiozastępczych.	15	C.U5., C.U7., C.U8., C.U17, C.U22., K1.- K5., K7.
TK 17	Udzielanie pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia. Unieruchamianie złamań kości, zwichnięć i skręceń. Przygotowanie pacjenta do transportu. Doraźnie tamowanie krwawień i krwotoków.	5	C.U41., C.U42., C.U43., K1.- K5., K7.
TK 18	Technika podania leku do: oka, nosa, ucha. Technika płukania oka i ucha.	2	C.U7., C.U14., C.U15., C.U21., K1.- K5., K7.
TK 19	Obliczanie dawek leków.	3	C.U15., K1.- K5., K7.
TK 20	Technika procedur stosowanych w leczeniu zabiegowym (zmiana opatrunku, płukanie rany, usunięcie szwów na ranie, chirurgiczne mycie rąk, założenie sterylnie odzieży ochronnej).	5	C.U7., C.U8., C.U21., C.U36., C.U37., C.U38, C.U39., K1.- K5., K7.
TK 21	Ocena ryzyka rozwoju odleżyn, rodzaje działań profilaktycznych oraz stosowanie środków farmakologicznych i materiałów medycznych w pielęgnowaniu pacjenta z odleżynami	5	C.U2., C.U4., C.U5., C.U7., C.U29., C.U30., C.U38., K1.- K5., K7.
TK 22	Technika cewnikowania i płukania pęcherza moczowego.	10	C.U5., C.U7., C.U8., C.U14., C.U21., C.U24., C.U33., K1.- K5., K7.
TK 23	Technika pielęgnowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową (rodzaje stomii i ich pielęgnacja, technika zakładania i wymiany woreczka stomijnego, wykonanie irygacji stomii).	3	C.U5., C.U21., C.U32, K1.- K5., K7.
TK 24	Technika usprawniania przewodu pokarmowego (płukanie żołądka, zakładanie zgłębnika do żołądka, karmienie pacjenta przez zgłębnik, monitorowanie i usuwanie zgłębnika, karmienie przez przetokę odżywczą, wymiana PEG).	10	C.U5., C.U7., C.U9., C.U23., C.U34, K1.- K5., K7.
TK 25	Udział pielęgniarki w wykonywaniu badań specjalistycznych inwazyjnych i nieinwazyjnych (asystowanie przy nakłuciach jamy opłucnej, jamy brzusznej, nakłuciu lędźwiowym, pobraniu szpiku kostnego oraz wykonywanie EKG).	7	C.U7., C.U8, C.U11., C.U15., C.U24., K1.- K5., K7.
TK 26	Ocena stanu pacjenta oraz planowanie i dokumentowanie opieki pielęgniarstwa zgodnie z klasyfikacjami ICNP/NANDA.	5	C.U1., C.U2., C.U3., C.U4., C.U5., C.U40., K1.- K5., K7.
	ĆWICZENIA SYMULOWANE (SEMESTR II):	40	
TK 1	Dobór zabiegów pielęgnacyjnych w zależności od stanu pacjenta.	40	C.U1.- C.U.40, K1. - K.7

	PRACA WŁASNA STUDENTA:	20	
--	-------------------------------	-----------	--

TK 1	Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane zgodnie z przepisami prawa. Rozpoznawanie, klasyfikacja i postępowanie przy NOP oraz miejscowych i uogólnionych reakcjach organizmu.	20	C.U18., C.U19., K4., K5., K7.
------	--	----	-------------------------------

Lp. treści programowej	TREŚCI PROGRAMOWE	Liczba godzin	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA ZAJĘĆ
	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE:	120	
TK1	Szpital jako zakład opieki zdrowotnej.	12	K3., K4., K7
TK2	Przyjęcie pacjenta do szpitala i na oddział.	12	C.U2., C.U4., C.U5., C.U7., C.U9., C.U22., C.U26., K1. – K7.
TK3	Ogólne zasady postępowania dotyczące zapobiegania powikłaniom podczas pielęgnowania, diagnozowania, leczenia, i rehabilitacji.	12	C.U2., C.U3., C.U4., C.U5., C.U7., C.U8., C.U9., C.U10., C.U11., C.U12., C.U21., C.U22., K1. – K7.
TK4	Ogólne zasady postępowania pielęgnacyjnego zabezpieczające funkcje biologiczne organizmu.	12	C.U2., C.U3., C.U4., C.U5., C.U7., C.U8., C.U16., C.U17., C.U20., C.U21., C.U24., K1. – K7.
TK5	Pomoc pacjentowi w wykonywaniu czynności życia codziennego i zapewnieniu komfortu życia codziennego.	12	C.U1., C.U2., C.U3., C.U4., C.U5., C.U16., C.U17., K1.– K7.
TK6	Udział pielęgniarki w usprawnianiu wybranych układów i narządów.	12	C.U1., C.U2., C.U3., C.U5., C.U10., C.U14., C.U16., C.U21., C.U23., C.U24., C.U25., K1. – K7.
TK7	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	12	C.U2., C.U4., C.U5., C.U6., C.U7., C.U8., C.U9., C.U22., C.U26., K1. – K7.
TK8	Udział pielęgniarki w ocenie stanu pacjenta.	12	C.U1.- C.U15., C.U17., C.U21., C.U22., C.U23., C.U24., C.U26., C.U5., K1. – K7.
TK9	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym.	12	C.U3., C.U5., C.U10., C.U11., C.U12., C.U13., C.U14., C.U15., C.U21., C.U23., C.U26., K1.– K7.
TK10	Proces pielęgnowania jako podstawowa metoda pracy pielęgniarki.	12	C.U1., C.U2., C.U3., C.U5., C.U26., K1. – K7.
	PRAKTYKI ZAWODOWE:	120	
TK1	Wykonywanie procedur związanych z przyjęciem pacjenta do szpitala i na oddział.	20	C.U2., C.U4., C.U5., C.U8., C.U9., C.U22., C.U26., K1. – K7.
TK2	Asystowanie i/lub wykonywanie za pacjenta w wykonywaniu czynności życia codziennego i zapewnieniu komfortu życia codziennego.	25	C.U1., C.U2., C.U3., C.U4., C.U5., C.U16., C.U17., K1.– K7.
TK3	Wykonywanie interwencji pielęgniarstkich zabezpieczających funkcje biologiczne organizmu pacjenta oraz zapobiegających powikłaniom podczas pielęgnowania, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	25	C.U2.- C.U5., C.U7.- C.U12., C.U16., C.U17., C.U20., C.U21., C.U22., C.U24., K1. – K7.
TK4	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz w usprawnianiu wybranych układów i narządów.	25	C.U1.- C.U10., C.U14., C.U16., C.U21.- C.U26., K1. – K7.
TK5	Prowadzenie oceny stanu pacjenta oraz wykonywanie zleceń wynikających z procesu leczenia chorego.	25	C.U1.- C.U15., C.U17., C.U21., C.U22., C.U23., C.U24., C.U26., C.U5., K1. – K7.

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa	
1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwiej. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017.	
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia koncepcyjno-empiryczne. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.	
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K. (red.): Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej. Kompetencje pielęgniarstwiej. Tom 1,2,3. PZWL, Warszawa 2025.	
4. Ciechaniewicz W., Cybulska A., Grochans E., Łoś E.- Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2022.	
5. Augustyniuk K., Grochans E. (red.): Check-listy czynności i zabiegów pielęgniarstwiej. Szczecin: Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, 2020.	
Literatura uzupełniająca	
1. Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kułak E.: Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.	
2. Fedak M., Jaciubek M., Krupienicz A.: Bandażowanie. Podręcznik desmurgii dla studentów pielęgniarstwiej. Wrocław: Wydawnictwo Edra Urban & Partner, 2020	
3. Chrzęszczewska Anna: Bandażowanie. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014 (wcześniejsze i późniejsze wydania)	
4. Czekirda M.: Obliczanie dawek leków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2024.	
5. Ciepiela O. (red.): Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie i położnictwie. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2022.	

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	530
Przygotowanie do ćwiczeń	50
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	20
Wykonanie pracy własnej studenta	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	660
Punkty ECTS za przedmiot	20
Uwagi	

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć